

कक्षा - छठी

पाठ 7 हिमालयः

1 संस्कृत में उत्तर दीजिए -

- (क) हिमालयस्य नाम अतिप्रसिद्धं वर्तते ।
- (ख) पर्वतेषु श्रेष्ठत्वाद् अयं हिमालयः नगाधिराजः कथ्यते ।
- (ग) हिमालयः पृथिव्याः मानदण्डः इव स्थितः ।
- (घ) हिमालयात् गंगासिन्धुविपाशा यमुनाशतद्रुचन्द्रे भागवितस्तावृषदयः नद्यः निर्गच्छन्ति ।
- (ङ) ग्रीष्मर्तौ जनाः शीत्यलाभाय हिमालय प्रदेशेषु गच्छन्ति ।

2 संस्कृत में अनुवाद कीजिए -

- (क) हिमालये गृध्रयः मुनयः च तपं कुर्वन्ति ।
- (ख) एवरेस्ट हिमालयस्य उच्चतमं शिखरं अस्ति ।
- (ग) हिमालयः भारतस्य उत्तरे अस्ति ।
- (घ) हिमालयः भारतस्य रक्षति ।
- (ङ) कैलास शिखरं अतिरमणीयं अस्ति ।
- (च) भगवान् शिवः अत्रैव वसति ।

कक्षा - छठी, विषय - संस्कृत

पाठ 8 - चतुरः शशकः

Red Wings
Page No. ___ Date ___/___/20__

संस्कृत में उत्तर दीजिए -

- (क) सिंहः वने निवसति स्म।
(ख) सः अति क्रूरः भयानकः दुष्टः च आसीत्।
(ग) पशवः न्यवेद्यम् - स्वामिन् ! भवान् राजा वधं च प्रजाः । भवान् स्व शैवकानां निष्प्रयोजनं वधं कथं करोति ?
(घ) रुकदा शशकस्य क्रोधः आगतः।
(ङ) शशकः क्रुद्धं सिंहं अवदत् - स्वामिन् ! मार्गे रुकः अन्यः सिंहः मम मार्गम् अवरुद्ध्य अकथयत् । अहम् अरुच्य वनस्य राजा अस्मि । भवान् तत्राचलतु तं सिंहम् च ताडयतु।
(च) शशकः सिंहम् क्रुपते अनयत्।

रिक्त स्थानः -

- (क) आसीत् (ख) पशवः (ग) करोति (घ) मध्याह्नात्
(ङ) शशकम् (च) बलम्

अशुद्ध वाक्यों को शुद्ध कीजिए -

- (क) अहम् सिंहं न्यवेद्यम्।
(ख) भवान् पशूनां वधं कथं करोति ?
(ग) सिंहः वनं पशुहीनं करिष्यति।
(घ) शशकः दुष्टं सिंहम् अमारयत्।
(ङ) सः ~~क्रुप~~ अपतत्। (कूपे)
(च) शशकः मदान्मत्तः सिंहं निपातितः।

संस्कृत में अनुवाद कीजिए -

- (क) वने रुकः विशालः वृक्षः आसीत्।
(ख) वृक्षे अनेके खगाः निवसन्ति स्म।
(ग) रुकदा रुकः आखेटकः तत्र आगच्छत्।
(घ) सः प्रतिदिनं तत्र आगच्छति स्म।
(ङ) आखेटकः वृक्षस्य अधः जालं अप्रसारयत्।
(च) जाले खगाः निवृदाः।

1. संस्कृत में उत्तर दीजिए - पाठ्य - सुभाषितानि

(क) यत् कस्य श्वौ भविष्याति ।

(ख) श्वभावो उपदेशेन अन्यथा कर्तुं न शक्यते ।

(ग) सर्पयुर्जनयोः सर्पः वरम् ।

(घ) विद्वत्त्वं च नृपत्वं च कदाचन तुल्यं नास्ति ।

(ङ.) पुरुषकारेण विना देवं न सिध्यति ।

(च) मानवाः प्रियवाक्यप्रदानेन तुष्यन्ति ।

(छ) येन बालो न पाठितः तेन माता शत्रुः च पिता वैरी भवति ।

2. संस्कृत में अनुवाद कीजिए -

(क) भवितव्यं कः जानाति ?

(ख) निम्बं कदापि मधुरं न भवति ।

(ग) दुर्जनस्य त्यजेत् ।

(घ) विद्वत्त्वं सर्वत्र सम्मानं भवति ।

(ङ.) देवस्य सिद्धिं पुरुषकारेण आश्रिता ।

(च) मधुरवाक्येन सर्वे प्रसन्नाः भवन्ति ।

(छ) मूर्खजनः सभायां न शोभते ।